

Listopad 2023 r.

Budujemy nową Szkocję: nasz sektor morski w niepodległej Szkocji

BUILDING A NEW
SCOTLAND

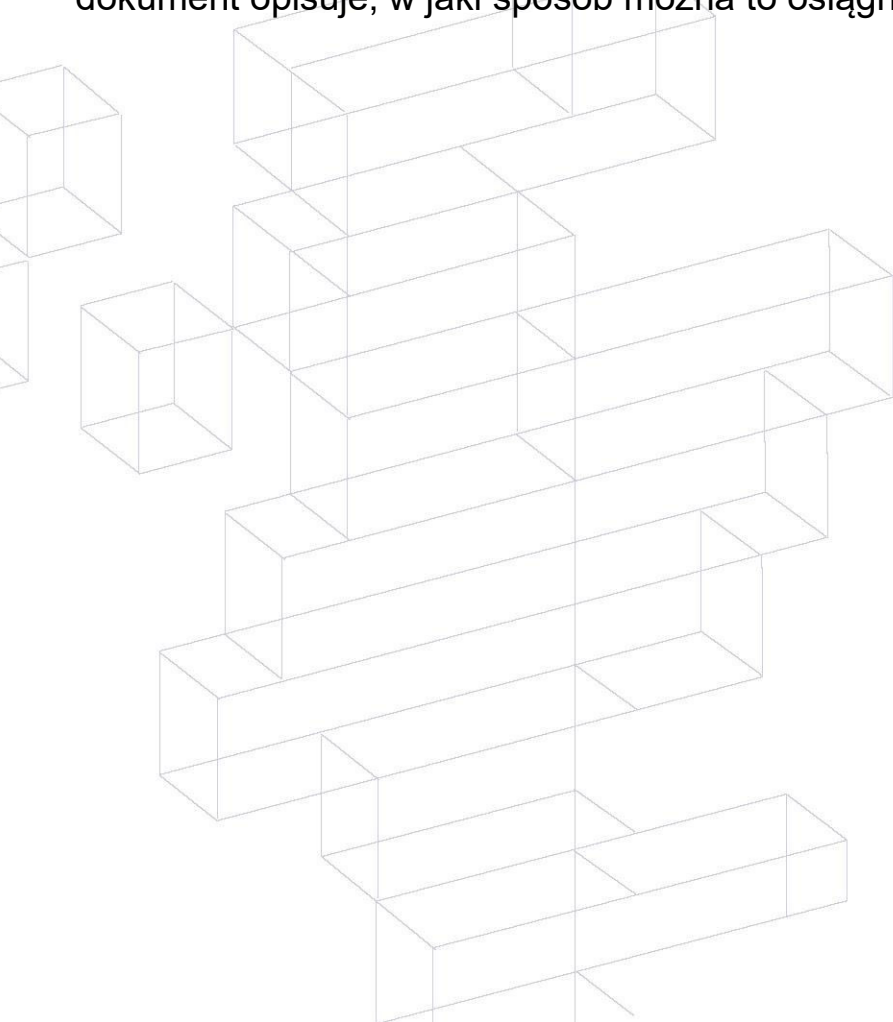
Podsumowanie

Przegląd informacji

Szkocki sektor morski obejmuje środowisko morskie, przybrzeżne i słodkowodne Szkocji, przemysł i społeczności, które się z niego utrzymują, jak również prawodawstwo i naukę, które go wspierają i nim zarządzają. Sektor ten zapewnia Szkocji znaczące korzyści ekonomiczne, społeczne i środowiskowe.

Jako naród wyspiarski i morski, nasze morza, wybrzeża i wyspy stanowią część naszej tożsamości narodowej i stylu życia. Nasz przemysł morski odgrywa kluczową rolę w tworzeniu i utrzymywaniu miejsc pracy w lokalizacjach przybrzeżnych i wyspiarskich, zapewniając długoterminową możliwość utrzymania się wielu społecznościom.

Szkocki sektor morski ma znaczny dalszy potencjał, ale ten potencjał może zostać osiągnięty jedynie wtedy, jeśli będziemy mieć pełną zdolność, aby zapewnić sektorowi wsparcie, którego potrzebuje, i nadać mu priorytet, na jaki zasługuje. Niniejszy dokument opisuje, w jaki sposób można to osiągnąć dzięki niepodległości.

Wartość sektora morskiego w Szkocji

Szkocki sektor morski to obszar o znacznych rozmiarach, sile i wartości. Nasze morza są prawie sześć razy większe niż obszar lądowy Szkocji i stanowią prawie dwie trzecie obszaru morskiego kontrolowanego przez Zjednoczone Królestwo. Szkocki sektor morski jest również kluczowym czynnikiem przyczyniającym się do sukcesu Szkocji, generując 5 miliardów funtów wartości dodanej brutto w 2019 roku i odpowiadając za 3,4% całej szkockiej gospodarki.

W Zjednoczonym Królestwie Szkocja ma największy udział w zasobach morskich. Dla przykładu w 2022 r. Szkocja posiadała 62% wartości i 67% wagi wszystkich owoców morza wyładowanych przez brytyjskie statki rybackie, a hodowany w Szkocji łosoś atlantycki był największym pojedynczym żywnościowym towarem eksportowym w Zjednoczonym Królestwie. Oprócz tych ugruntowanych branż Szkocja ma również wschodzące i rozwijające się sektory, takie jak turystyka morska i wodorosty, które odgrywają coraz większą rolę w tworzeniu miejsc pracy w wielu przybrzeżnych i wyspiarskich społecznościach.

Szkockie morza oferują również znaczny potencjał energii wiatrowej, a rozwój inicjatyw takich jak ScotWind zapewnia niezrównaną możliwość wspierania przejścia z paliw kopalnych na odnawialne źródła energii i zapewniania czystych i bezpiecznych dostaw energii.

Nasze środowisko morskie jest również ważne i cenne z ekologicznego punktu widzenia, prezentując ogromną różnorodność morską i populacje roślin i zwierząt morskich o znaczeniu globalnym, takie jak ptaki morskie, perłoródki rzeczne i listownicowce.

Szkocja ma duże osiągnięcia w zakresie ochrony środowiska morskiego dzięki sieci morskich obszarów chronionych. Oczywiście jest jednak, że potrzeba dalszych zmian, aby poradzić sobie z podwójnym kryzysem związanym ze zmianami klimatu i utratą różnorodności biologicznej. W związku z tym współpracujemy ze społecznościami w celu zbadania sposobów dalszego rozwoju ochrony mórz i podjęcia działań proporcjonalnych do skali bieżących wyzwań klimatycznych i przyrodniczych.

Ograniczenia obecnej konstytucji

Niniejszy dokument opisuje, jak podejście obecnego i poprzednich rządów Wielkiej Brytanii ograniczyło rozwój sektora morskiego i obejmowało działania bezpośrednio sprzeczne z morskimi interesami Szkocji.

Szkocja opuściła UE wbrew demokratycznie wyrażonej woli większości mieszkańców Szkocji. Jak wyjaśniono w dokumencie, doprowadziło to do następujących skutków:

- umowa o handlu i współpracy z UE, która pozostawia Szkocji mniej możliwości połowów niż Szkocja miała w ramach wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w przypadku niektórych gatunków;
- stworzenie nowych znacznych barier w handlu owocami morza, znacznie zwiększających koszty certyfikacji, pakowania i transportu dla eksporterów owoców morza do UE;
- utrata swobody przemieszczania się, ograniczenie dostępu do siły roboczej w całym przemyśle owoców morza i ryzyko spadku liczby ludności w społecznościach przybrzeżnych i wyspiarskich.

Po Brexicie znaczące uprawnienia legislacyjne, niezbędne do osiągnięcia pełnego potencjału morskiego Szkocji, pozostaną pod wyłączną kontrolą Westminsteru. Obejmuje to zastrzeżone kompetencje w relacjach międzynarodowych, które ograniczają realizację szkockich interesów i zaangażowanie szkockiego rządu.

W związku z tym Szkocja nie może negocjować interesów własnego sektora rybołówstwa na poziomie międzynarodowym, a priorytety takie jak łosoś, które są znacznie ważniejsze dla Szkocji niż dla reszty Wielkiej Brytanii, są narażone na ciągłe ryzyko obniżenia priorytetu w negocjacjach dotyczących wolnego handlu w Wielkiej Brytanii w porównaniu z innymi brytyjskimi interesami.

Istniejące uprawnienia szkockiego parlamentu i rządu również podlegają wpływowi rządu Wielkiej Brytanii, który wielokrotnie wykazywał gotowość do interweniowania w zdecentralizowany proces decyzyjny w obszarach takich jak finansowanie morskie i który dąży do obniżenia kluczowych zabezpieczeń środowiska morskiego osiągniętych podczas członkostwa w UE.

Szkocki sektor morski i niezależność

Niezależność umożliwiłaby podejmowanie kluczowych decyzji dotyczących przyszłości szkockiego sektora morskiego przez szkocki rząd i parlament. Szkocja może utrzymać swoje istniejące podejście w obszarach, w których jest to uzasadnione, ale także dokonywać zasadniczo odmiennych wyborów, odzwierciedlających szczególne potrzeby i okoliczności Szkocji.

Niezależna Szkocja mogłaby ubiegać się o członkostwo w UE, dając szkockim eksporterom owoców morza nieograniczony dostęp do największego jednolitego rynku na świecie. Nasze przedsiębiorstwa produkcji owoców morza, społeczności przybrzeżne i sektor nauk morskich skorzystałyby na swobodnym przepływie w UE.

Jako państwo członkowskie UE, Szkocja byłaby w stanie wnieść konstruktywny wkład w rozwój obecnego i przyszłego prawa UE, w tym reform Wspólnej Polityki Rybołówstwa (WPRyb). Wykorzystalibyśmy naszą wiedzę ekspercką na temat morza, aby zmaksymalizować wydajną i skuteczną realizację celów WPRyb i innych strategicznych priorytetów UE, włączając przejście na energię odnawialną i rozwój niebieskiej gospodarki.

Bylibyśmy w stanie nadać priorytet naszym interesom morskim w sercu Europy i wynegocjować sprawiedliwy udział w funduszach UE w celu inwestowania w nasz przemysł owoców morza, nasze społeczności przybrzeżne i nasz sektor nauk morskich.

Szkocja miałaby również głos na arenie międzynarodowej. Po raz pierwszy mielibyśmy możliwość samodzielnego negocjowania na poziomie międzynarodowym, dołączenia do międzynarodowych organów i współpracy z innymi krajami nad globalnymi programami morskimi.

Nasz potencjał morski stanowi bezprecedensową szansę. Z niecierpliwością czekamy na konstruktywną, otwartą rozmowę na temat najlepszej przyszłości szkockiego sektora morskiego.

© The Scottish Government 2023

Opublikowane przez rząd Szkocji, listopad 2023 r.

Wyprodukowane dla rządu Szkocji przez APS Group Scotland, 21 Tennant Street, Edynburg EH6 5NA PPDAS1377574 (11/23)